

ŘÍDÍCÍ STRUKTURA USTAVENÁ PRO IMPLEMENTACI FINANČNÍCH MECHANISMŮ EVROPSKÉHO HOSPODÁŘSKÉHO PROSTORU (EHP) A NORSKA

1. CELKOVÁ STRUKTURA

V souladu s Usnesením vlády č. 242 ze 17. března 2004 zabezpečuje **Ministerstvo financí funkci Národního kontaktního místa** – NKM (National Focal Point) pro programy z Finančních mechanismů EHP a Norska.

Ministerstvo financí jako Národní kontaktní místo (NKM) je celkově zodpovědné za řízení aktivit *Finančních mechanismů EHP / Norska v České republice v souladu s Memorandem o porozumění a Pravidly a postupy.*

Jeho odpovědnosti jsou zejména :

- Celková zodpovědnost za dosažení cílů Finančních mechanismů a využití fondů, finanční kontrolu a audit
- Přijímání návrhů projektů a jejich předklání se zdůvodněným stanoviskem Kanceláři finančního mechanismu
- Řízení finančních toků a ověřování plateb podle Dohody o udělení grantu
- Zpracování roční zprávy k předložení Kanceláři finančního mechanismu
- Zajištění kompletního a dostatečného auditu v příslušných institucích
- Zajištění informovanosti a publicity o dostupnosti fondů

Role Národního kontaktního místa je podrobně popsána níže a bude také zpracována v Dohodě o udělení grantu mezi Finančním mechanismem EHP a Národním kontaktním místem.

2. ROZDĚLENÍ ODPOVĚDNOSTI

Administrativní struktura je založena na struktuře vytvořené jak pro předvstupní programy pomoci EU (Phare / Transition Facility), tak pro Fond soudržnosti a Strukturální fondy. Je tvořena následujícími subjekty:

- **Centrum pro zahraniční pomoc (CZP)**, které je výkonným orgánem Národního koordinátora pomoci (NAC). Je řízeno náměstkem ministra financí, který je odpovědný jak za mezinárodní vztahy, tak za koordinaci, přípravu a monitorování implementace zahraniční pomoci.
- **Monitorovací výbor (MV)** bude pomáhat Národnímu kontaktnímu místu při výběru a řízení projektů. Ministr financí jmenuje členy monitorovacího výboru na základě návrhů ministrů příslušných ministerstev a vedoucích příslušných institucí.
- **Národní Fond (NF)**, který je výkonným orgánem Národního schvalujícího úředníka (NAO). Je řízen 1. náměstkem ministra, který je odpovědný za státní rozpočet.

- **Centrální finanční a kontraktační jednotka (CFCU)**, která je nezávislým oddělením přímo řízeným náměstkem ministra financí. CFCU je implementační agentura pro centrálně administrované projekty a zajišťuje platby zprostředkujícím orgánům a vybraným konečným uživatelům. V oblasti plateb je CFCU přímo odpovědná Národnímu schvalujícímu úředníkovi (NAO).
- **Národní kontrolní orgán, Centrální harmonizační jednotka pro finanční kontrolu**, která je přímo podřízena ministru financí.

2.1. ADMINISTRATIVA – KOORDINACE PŘÍPRAVY – MONITOROVÁNÍ:

ODBOR - CENTRUM PRO ZAHRANIČNÍ POMOC (CZP) – ODDĚLENÍ KOORDINACE ZAHRANIČNÍ POMOCI (UNIT FOR CO-ORDINATION OF FOREIGN ASSISTANCE - UCFA)

Oddělení bude odpovídat za *celkové zajištění administrativy, koordinaci přípravy a využití Finančních mechanismů EHP/Norska. V rámci těchto odpovědností bude:*

- a) vykonávat administrativní činnosti Národního kontaktního místa (NKM) v České republice
- b) připravovat všechny základní dokumenty ve spolupráci s Ministerstvem zahraničních věcí ČR a dalšími subjekty, které požaduje Kancelář finančních mechanismů (KFM)
- c) vykonávat funkci sekretariátu Společného ročního zasedání pro finanční mechanismy EHP a Norska s kontaktním místem a připravovat roční monitorovací zprávy
- d) vykonávat funkci sekretariátu Monitorovacího výboru (MV) pro Finanční mechanismy EHP / Norska
- e) připravovat návrhy prioritních oblastí a projednávat je s Kanceláří finančních mechanismů (KFM)
- f) posuzovat návrhy projektů předložené zprostředkujícími subjekty k projednání MV
- g) předkládat doporučené návrhy projektů Kanceláři finančních mechanismů
- h) zajišťovat celkovou koordinaci a provázanost s nástroji pomoci EU ve spolupráci s ostatními příslušnými národními orgány a organizacemi
- i) zpracovávat metodiku a podrobné postupy pro přípravu, realizaci a monitorování projektů, spolufinancování a konečné vyhodnocení projektů spolufinancovaných Finančními mechanismy,
- j) spolupracovat na přípravě Dohod o udělení grantu
- k) zajišťovat průběžné monitorování projektů, vypracovávání monitorovacích zpráv
- l) zajišťovat veřejnou informovanost o Finančních mechanismech
- m) archivovat všechny originály příslušných dokumentů po dobu 10 let po ukončení projektů

MONITOROVACÍ VÝBOR

Výbor bude pomáhat Národnímu kontaktnímu místu ve výběru a řízení projektů. Jeho odpovědnost bude zahrnovat následující úkoly:

- doporučovat návrhy projektů Národnímu kontaktnímu místu k předložení Kanceláři finančních mechanismů
- monitorovat soulad s Pravidly a postupy
- vyhodnocovat celkový postup plnění a finanční zprávy
- schvalovat roční monitorovací zprávy připravené Národním kontaktním místem

Ministr financí jmenuje členy Monitorovacího výboru na základě návrhů ministrů příslušných ministerstev nebo vedoucích organizací. Členové budou zastupovat ministerstva, organizace veřejné správy, sociální partnery, neziskové organizace, zástupce regionální a místní samosprávy a ostatních organizací.

Kancelář finančních mechanismů a pokud bude nutné zástupci z ostatních organizací a institucí budou přizváni jako pozorovatelé na jednání výboru.

2.2. FINANČNÍ TOKY

ODBOR - NÁRODNÍ FOND (NF)

Odbor Národního fondu je centrálním místem pro transfer finančních prostředků mezi Českou republikou a Kanceláři finančního mechanismu. V rámci této odpovědnosti bude:

- a) zajišťovat otevření bankovních účtů v ČNB pro transfer finančních prostředků Finančních mechanismů do České republiky
- b) žádat o transfer finančních prostředků z Finančních mechanismů na účet NF na základě relevantní dokumentace o skutečně provedených platbách na schválené projekty, případně předkládat žádosti o poskytnutí zálohových plateb
- c) na základě žádostí CFCU zajišťovat transfer finančních prostředků na bankovní účet Ministerstva financí, ke kterému má dispoziční právo CFCU. Tyto žádosti musí být podloženy doklady o provedených platbách ne schválené projekty, případně žádostmi o zálohové platby, které předkládají zprostředkovatelské subjekty, případně koneční příjemci
- d) zajišťovat vrácení nevyužitých nebo neoprávněně využitých prostředků zpět na účty Finančních mechanismů
- e) vytvořit a vydat metodiku finančních toků prostředků Finančních mechanismů EHP / Norska
- f) vést účetnictví v informačním systému NF o veškerých finančních transakcích prováděných na účtech Ministerstva financí, zřízených pro financování pomoci z Finančních mechanismů EHP/Norska
- g) archivovat všechny originály dokumentů po dobu 10 let po ukončení projektů

SAMOSTATNÉ ODDĚLENÍ - CENTRÁLNÍ FINANČNÍ A KONTRAKTAČNÍ JEDNOTKA (CFCU)

Oddělení je odpovědné za platby zprostředkujícím subjektům / příjemcům pomoci a přípravu souvisejících smluv. Jeho odpovědnost bude:

- a) uzavírání smluv se zprostředkujícími subjekty nebo s příjemci pomoci
- b) kontrola věcné a formální správnosti předložených žádostí o platbu, které předkládá zprostředkující subjekt nebo konečný příjemce
- c) provádění plateb zprostředkujícímu subjektu nebo konečnému příjemci do 10 dnů po odsouhlasení všech potřebných dokumentů ze strany NKM (CZP – UCFA)
- d) vedení účetnictví v informačním systému NF o veškerých finančních transakcích prováděných na účtech Ministerstva financí, zřízených pro financování pomoci z Finančních mechanismů EHP / Norska, ke kterým má CFCU dispoziční právo
- e) zpracovávání pravidelné zprávy pro NF v požadovaném rozsahu jako podklad pro žádost o transfer finančních prostředků na účty NF a CFCU
- f) vedení registru nesrovnalostí, jeho aktualizace a hlášení nesrovnalostí Centrální harmonizační jednotce pro finanční kontrolu a Národnímu fondu
- g) vyřešení a vyčíslení nesrovnalostí ve své působnosti v souladu s příslušnými předpisy a pokyny
- h) zpracování podkladových dokumentů pro roční Monitorovací zprávu
- i) archivace všech originálů dokumentů po dobu 10 let po ukončení projektů

2.3. FINANČNÍ KONTROLA A AUDIT²

ODBOR - CENTRÁLNÍ HARMONIZAČNÍ JEDNOTKA PRO FINANČNÍ KONTROLU (CHU)

Odbor je útvar Ministerstva financí, který je pověřen funkcí ústředního správního úřadu pro finanční kontrolu v souladu s § 7 zákona 320/2001 Sb.¹. CHU bude vykonávat:

- a) metodické řízení a koordinaci výkonu finanční kontroly v rámci celé implementační struktury
- b) spolupracovat s útvary finanční kontroly a interního auditu na všech úrovních a poskytovat konzultační, poradenskou a školicí činnost při implementaci prostředků z Finančních mechanismů EHP / Norska
- c) zpracovávat plán kontrol, který jí předávají kontrolní útvary jednotlivých ústředních orgánů státní správy pro dané roční období a informovat o něm a jeho plnění Kancelář finančních mechanismů

¹ Zákon 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů a zákon 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí.

- d) vykonávat audit systému kontroly v rámci zabezpečování mezinárodních standardů finanční kontroly
- e) připravovat zprávu o provedené kontrole hospodaření s finančními prostředky z Finančních mechanismů EHP / Norska, na základě ročních zpráv o výsledcích finančních kontrol, které jí předávají kontrolní útvary jednotlivých ústředních orgánů státní správy ve stanoveném termínu. Tato zpráva bude přílohou roční Monitorovací zprávy
- f) informovat Nejvyšší státní zastupitelství a v kopii NKM a NF o všech případech zjištěných závažných nesrovnalostí a porušení Pravidel a postupů a jejich prováděcích pokynů a dalších souvisejících zákonů
- g) spolupracovat na kontrolách a interních auditech, které zajišťuje Kancelář Finančního mechanismu, Výbor pro finanční mechanismus EHP, Ministerstvo zahraničních věcí Norského království, Kancelář auditorů Norského království a Dvůr auditorů ESVO a poskytovat jim potřebné informace
- h) archivovat všechny originály relevantních dokumentů prováděných kontrol po dobu 10 let po ukončení projektů

Centrální orgány a regionální samosprávné úřady na úrovni krajů a obcí jsou dále povinny v souladu se zákonem mít vytvořen systém řízení kontroly a funkční nezávislý systém interního auditu. Na Ministerstvu financí zajišťuje funkci vnitřního auditu odbor 56 – Interní audit.

Nejvyšší kontrolní úřad vykonává nezávislou kontrolu podle odpovídajících článků zákona č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu. Národní kontaktní místo bude předávat Kanceláři finančních mechanismů kopie všech zpráv Nejvyššího kontrolního úřadu, které se budou týkat finančních mechanismů.

3. ZPROSTŘEDKUJÍCÍ SUBJEKTY

Na základě dohody s Kanceláři finančních mechanismů budou delegovány odpovědnosti za přípravu projektů a jejich implementaci na zprostředkující subjekty (ministerstva a další ústřední orgány státní správy, krajské úřady nebo další schválené subjekty). Zprostředkující subjekty ručí za zajištění všech odpovídajících aktivit včetně spolufinancování projektů. Povinnosti zprostředkujících subjektů budou podrobně upraveny Smlouvou nebo Memorandem o porozumění mezi zprostředkujícím subjektem a Ministerstvem financí – NKM (Centrem pro zahraniční pomoc – oddělením Koordinace zahraniční pomoci).

